

Kursplan

Nämnden för utbildningsvetenskap

Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap

1GN027 UVK-kurs: Vetenskapsteori och forskningsmetodik,
fritidshem, 7,5 högskolepoäng

Theory of Science and research methodology, for teachers in leisure
time centers, 7.5 credits

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

GIN

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för pedagogik, psykologi och
idrottsvetenskap 2012-12-28

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2013

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Samhällskunskap A. Eller: Samhällskunskap 1b/1a1+1a2

Mål

Studenten skall genom kursen förvärva kunskap och förtrogenhet om vetenskaplighet och vetenskapliga förhållningssätt, dels som en kunskapsbas för utvärderings- och kvalitetsutvecklingsarbete i yrkesutövning, dels som en introduktion till det självständiga arbetet i syfte att skapa förståelse för forskningsprocessen.

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna:

- redogöra för relevanta vetenskapsteoretiska huvudriktningar
- kritiskt diskutera sambandet mellan kunskapsintresse, syfte, forskningsfråga och metod i ett vetenskapligt arbete
- självständigt planera ett vetenskapligt arbete och värdera planen utifrån forskningsetiska principer samt kunna motivera genomförda val
- visa förmåga att tillämpa metoder för insamling av kvantitativa och kvalitativa datamaterial
- visa kompetens i att analysera kvantitativa och kvalitativa datamaterial med utgångspunkt i ett specifikt teoretiskt perspektiv samt kunna argumentera för valt genomförande
- kritiskt och konstruktivt analysera en vetenskaplig rapport, avseende sambandet mellan metod, analys, resultat och slutsatser, och kunna kommunicera analysen med hjälp av IKT

- kritiskt och konstruktivt analysera metoder för styrning och utvärdering av pedagogisk verksamhet
- genomföra ett mindre utvärderings- eller utvecklingsarbete och kunna analysera sådana arbeten utifrån individ-, grupp-, organisations- och samhällsperspektiv

Innehåll

Kursens innehåll är inriktat på att utveckla den studerandes kunskaper och färdigheter i forsknings-, utvärderings- och kvalitetsutvecklingsarbete. Inledningsvis ges en översikt över vetenskapliga traditioner och vetenskapsteoretiska frågeställningar, med särskild betoning på vetenskapliga argument och resonemangsprinciper. Andra kunskapsområden som behandlas berör teoriernas roll i forskningsprocessen, olika metoder för insamling och analys av såväl kvantitativa som kvalitativa data, samt forskningsetiska frågeställningar. Vidare behandlas utvärderingsmodeller och utvecklingsarbete i relation till forskning och lärarprofession. Avslutningsvis utarbetar den studerande en forskningsplan som förberedelse inför det kommande examensarbetet.

Professionsbas och professionell progression

Kursen introducerar vetenskap och forskning som en betydelsefull del i den pedagogiska verksamheten. Det vetenskapliga förhållningssättet ska i detta sammanhang inte bara ses som en förkunskap för yrkesutövningens tillägnelse och utnyttjande av forskningsresultat utan också som en grundläggande kompetens vid utvärdering och kvalitetsutveckling.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Kursen introducerar vetenskapsteori för studier inom högre utbildning och för professionellt yrkesutövande. Vidare tränas studenterna att välja och använda relevanta forskningsmetoder vid utarbetande av forskningsplan. I samband med skriftliga redovisningar tränas att sakligt och korrekt kunna använda vetenskapliga källor. I kursen ingår också att kritiskt och konstruktivt granska och samtala om texter. Kursen inriktar sig särskilt på mötet mellan profession och vetenskap.

Undervisningsformer

I undervisningen läggs särskild vikt vid utvecklingen av ett vetenskapligt och professionellt förhållningssätt. Ett sådant förhållningssätt är tänkt att stärka studentens professionella förmåga att reflektera över skolans uppdrag i relation till samhällsförändringar och elevers lärande. Genom praktiska övningar vars resultat kommuniceras och diskuteras i gruppen skapas ett systematiskt, reflekterande arbetssätt för att åskådliggöra ett berikande möte mellan vetenskap/forskning och yrkespraktik.

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier, laborationer och gruppuppgifter. Undervisningsformerna stödjer bl.a. utvecklandet av en professionell kommunikativ förmåga som en kritisk och demokratisk kompetens där studenterna genom beskrivningar, framställningar, analyser och kritiska frågor ges beredskap att hantera kursinnehållet i relation till de verksamheter och yrkespraktiker utbildningen avser.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. Den studerandes lärande kommer till uttryck i skriftlig och muntlig kommunikation där IKT utgör ett centralt redskap.

Examinationer sker genom skriftlig tentamen och muntliga redovisningar med hjälp av IKT.

Oavsett examinationsform är det den enskilde studerandes prestationer som bedöms och betygsätts. Närmare specifikation av examinationsformerna och kriterier för bedömning ges i kursens studiehandledning. För betyget godkänd ska kursens mål vara uppnådda.

Omtentamen erbjuds inom sex veckor efter ordinarie tentamenstillfälle (inom ramen för ordinarie terminstid).

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till de studenter som gått kursen samt presenteras tillsammans med eventuellt vidtagna åtgärder för studenterna nästa gång kursen ges. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter och dylikt bekostas av den enskilde studenten.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Allwood, Carl Marin & Erikson, Martin. (2010). *Grundläggande vetenskapsteori*. Lund: Studentlitteratur, (180 s).

Denscombe, Martyn. (2009). *Forskningshandboken*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur, (valda delar, 250 s).

Lantz, Björn. (2011). *Den statistiska undersökningen - grundläggande metodik och typiska problem*. Lund: Studentlitteratur, (182 s).

Sandberg, Bo & Faugert, Sven. (2012). *Perspektiv på utvärdering*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur, (168 s).

Vetenskapsrådet. (2011). *God forskningssed*. Vetenskapsrådets rapportserie 1:2011, (130 s). (Tillgänglig via www.vr.se)

Referenslitteratur

Vetenskapsteori

Hansson, Bengt. (2011) *Skapa vetande. Vetenskapsteori från grunden*. Stockholm: Natur och Kultur, (230 s)

Sohlberg, Peter & Sohlberg, Britt-Marie. (2009). *Kunskapens former: vetenskapsteori och forskningsmetod*. 2. uppl. Malmö: Liber, (269 s).

Forskningsmetod

Bryman, Alan (2008). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Lund: Studentlitteratur, (690 s).

Denscombe, Martyn. (2004). *Forskningens grundregler*. Lund: Studentlitteratur, (265 s).

Statistik

Byström, Jan & Byström, Jonas. (2012). *Grundkurs i statistik*. Stockholm: Natur och Kultur, (396 s) (valda delar, 200 s).

Rapportskrivande

Backman, Jarl. (2008). *Rapporter och uppsatser*. Lund: Studentlitteratur, (223 s).

Linnér, Bent & Lundin, Katarina. (2011). *Examensarbetet på lärarutbildningen. En kollektiv process*. Lund: Studentlitteratur, (96 s).

Rienecker, Lotte & Jörgensen, Stray Peter (2008). *Att skriva en bra uppsats*. 2. uppl. Malmö: Liber, (416 s).